

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle tavaroiden intermodaalikuljetusten tukikehystä ja ulkoisten kustannusten säästöjen laskemista koskevasta ehdotuksesta U 94/2023 vp – asiantuntijalausunto

Liikenneneuvos Veli-Matti Syrjänen, LiV 5.3.2024

LVM:n asiantuntija-arvion pääkohdat

- Ministeriön asiantuntija ei näe merkittävää yhteyttä U-kirjelmien U 90/2023 vp, U 93/2023 vp ja U 94/2023 vp keskinäisissä suhteissa.
- Kirjelmästä U 94/2023 vp valiokunnalle saapuneet asiantuntijalausunnat vastasivat ennakkokäsitystä siitä, miten eri intressiryhmät suhtautuisivat komission ehdotukseen.
- Ehdotusta pidetään hyvin kunnianhimoisena ja tavaroiden kuljetusmuotosiirtymään liittyviä tavoitteita Suomen olosuhteisiin nähden hankalina.
- Tavoitteet on asetettu koko EU:n alueelle eikä niitä sellaisenaan kyetä soveltamaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, joissa olosuhteet ja erityispiirteet ovat hyvin erilaisia.
- Tukitoimenpiteet kohdistuisivat lähtökohtaisesti rautatieliikenteeseen, koska Suomessa ei ole tavarankuljetuksiin soveltuvia jokia ja Suomen sisävedet rajoittuvat käytännössä järviolueille kuten Saimaalle ja osin Päijänteeseen.
- Suomen rautateillä kuljetetaan tavaraliikenteessä jo lähes 26 % kaikista tonnikipometreistä, mikä on lähes 10 % suurempi osuus kuin EU:ssa keskimäärin.
- Sähköisen eFTI-alustan käyttö tämän direktiiviehdotuksen yhteydessä nähdään pakollisena.

LVM:n asiantuntija-arvion pääkohdat

- Uuden yhdistetyn kuljetuksen määritelmän jälkeen kaikki tavaroiden intermodaalikuljetukset, jotka täyttävät ehdotuksen 1 c artiklan edellytykset olisivat tukitoimenpiteiden soveltamisen piirissä.
- Suomen lähimerenkulussa Ruotsin välillä voi määritelmän epäselvyydestä johtuen olla potentiaalinen riski, että valtio joutuisi jatkossa tukemaan kannattavaa liiketoimintaa.
- Jäsenvaltiolle ehdotettua 7,5 vuoden määräaikaa 10 %:n kustannussäästötavoitteiden toteutumiselle ei tule lyhentää, koska se mahdollisesti lisäisi entisestään tulevaa rasitetta valtiontaloudelle. Jäsenvaltiolle säädettävän 10 %:n kustannusvähennystavoitteen määrittäminen tulee olemaan erittäin hankalaa.
- Komission ehdotuksen yksi merkittävä heikkous on, ettei tulevien tukitoimenpiteiden kansallisia taloudellisia kustannusvaikutuksia kyetä ennakkoon arvioimaan.
- Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalla voisi olla hyvät perusteet pyytää ehdotukseen vielä valtiovarainministeriön asiantuntijalausuntoa.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos

@VeliSyrjanen

veli-matti.syrjanen@gov.fi